

ÚVOD	9
1. FYZIOLOGIE REPRODUKČNÍCH ORGÁNŮ ŽENY	11
1.1 Období života ženy	11
1.2 Pohlavní dimorfismus	11
1.3 Funkce rodidel v jednotlivých životních obdobích ženy	13
1.3.1 Období novorozenecké	13
1.3.2 Období dětství	13
1.3.3 Období puberty a adolescence	14
1.3.4 Období pohlavní dospělosti	15
1.3.4.1 Ovariální cyklus	15
1.3.4.2 Endometrální cyklus	17
1.3.4.3 Cervikální cyklus	18
1.3.4.4 Cyklické změny na vejcovodech	19
1.3.4.5 Vaginální cyklus	19
1.3.4.6 Cyklus mléčné žlázy	20
1.3.4.7 Systémové změny závislé na ovariálním cyklu	20
1.3.5 Období klimakteria	21
1.3.6 Období senia	22
1.4 Hygiena ženy	23
2. GYNEKOLOGICKÁ ENDOKRINOLOGIE	25
2.1 Hypothalamus	25
2.2 Hypofýza	26
2.3 Ovarium	27
2.4 Antihormony (antiestrogeny, antiandrogeny)	28
2.5 Prostaglandiny	29
2.6 Přehled účinků estrogenů a progesteronu na rodidla ženy	29
2.7 Přehled neurohumorální regulace sexuálního cyklu	30
2.8 Diagnostika v gynekologické endokrinologii	30
2.9 Zásady hormonální terapie	31
3. VYŠETŘOVACÍ METODY V GYNEKOLOGII	32
3.1 Anamnéza	32
3.2 Gynekologické vyšetření	33
3.2.1 Klinické gynekologické vyšetření	33
3.2.2 Vyšetření prsů	35
3.2.3 Gynekologické vyšetření v dětském věku	35
3.3 Běžná laboratorní vyšetření	36
3.4 Speciální gynekologická vyšetření	36
3.4.1 Mikrobiologická a imunologická vyšetření	36
3.4.2 Vyšetření cervikálního hlenu	37
3.4.3 Cytologická vyšetření	37
3.4.4 Vyšetřování hormonálních hladin	39
3.4.5 Genetická vyšetření	41
3.4.6 Zobrazovací metody	41
3.4.7 Radioizotopová diagnostika	43
3.4.8 Ultrazvuková diagnostika	44
3.4.9 Metody tenzometrické	44

3.4.10	Metody endoskopické	45
3.4.11	Operační metody	48
4.	VÝVOJOVÉ PORUCHY RODIDEL	49
4.1	Vývoj pohlavních orgánů	49
4.1.1	Vývoj zevních pohlavních orgánů	49
4.1.2	Vývoj vnitřních pohlavních orgánů	49
4.1.3	Určení pohlaví	50
4.1.4	Vývoj mléčné žlázy	50
4.2	Vývojové vady rodidel	50
4.2.1	Etiologie a diagnostika vrozených vývojových vad rodidel .	50
4.2.2	Poruchy vývoje zevních pohlavních orgánů	51
4.2.3	Poruchy vývoje pochvy	51
4.2.4	Poruchy vývoje dělohy	52
4.2.5	Poruchy vývoje děložních adnex	54
4.2.6	Poruchy vývoje mléčné žlázy	54
4.3	Poruchy pohlavní diferenciacce	54
4.4	Poruchy sexuální identifikace	56
5.	PORUCHY MENSTURUAČNÍHO CYKLU	57
5.1	Poruchy nástupu a ukončení menstruačních cyklů	57
5.2	Poruchy menstruačního cyklu při zachovaném rytmu krvácení	58
5.3	Poruchy tempa menstruačního krvácení	60
5.4	Dysfunkční (acyklické) krvácení	61
5.5	Amenorrhoe	62
5.6	Bolestivé syndromy doprovázející menstruační cyklus	63
5.7	Postponování menstruačního krvácení	64
6.	GYNEKOLOGICKÁ SEXUOLOGIE	66
6.1	Fyziologie pohlavního styku	66
6.2	Typy žen podle sexuální reaktivity	67
6.3	Poruchy libida a orgasmu	68
6.4	Dyspareunie	68
6.5	Vaginismus	69
6.6	Poruchy pohlavní identifikace	69
7.	PLÁNOVANÉ RODIČOVSTVÍ	70
7.1	Metody antikoncepce	70
7.1.1	Metody antikoncepce bez použití mechanických či jiných prostředků	70
7.1.2	Metody s použitím mechanických prostředků	71
7.1.3	Chemické prostředky antikoncepce - spermicidní látky	72
7.1.4	Hormonální antikoncepce	72
7.1.5	Chirurgické metody antikoncepce	74
7.2	Umělé přerušování těhotenství	74
8.	NEPLODNÉ MANŽELSTVÍ	76
8.1	Neploidnost muže	77
8.2	Neploidnost ženy	78
8.2.1	Diagnostika ženské neploidnosti	78

8.2.2	Genitální příčiny ženské neplodnosti	80
8.2.3	Extragenitální příčiny ženské neplodnosti	80
8.2.4	Imunologické příčiny ženské neplodnosti	81
8.2.5	Psychogenní příčiny ženské neplodnosti	81
8.2.6	Léčení ženské neplodnosti	81
9.	PORUCHY ULOŽENÍ RODIDEL	83
9.1	Změny polohy dělohy a pochvy	83
9.2	Poruchy sklonu dělohy	85
9.3	Poruchy ohnutí dělohy	85
9.4	Nepravidelné uložení adnex	86
9.5	Inversio uteri	87
10.	ENDOMETRIOSIS	88
10.1	Endometriosis genitalis	89
10.1.1	Endometriosis genitalis interna	89
10.1.2	Endometriosis genitalis externa	89
10.2	Endometriosis extragenitalis	90
11.	ZÁNĚTY ŽENSKÝCH POHLAVNÍCH ORGÁNŮ	92
11.1	Etiopatogeneza	92
11.2	Záněty zevních rodidel	94
11.3	Záněty vnitřních rodidel, pánevního peritonea a pánevních vazů. Zánět pochvy - kolpitis	96
	Zánět děložního krčku - cervicitis	99
	Zánět děložní sliznice a děložní svaloviny - endometritis, endomyometritis	100
	Zánět děložních přívěsků - adnexitis	101
	Zánět vaječníků - oophoritis	103
	Zánět pánevní pobřišnice - pelveoperitonitis	105
	Zánět pánevního vaziva - parakolpitis, parametritis	106
	Komplikace gynekologických zánětů	107
11.4	Sexuálně přenosné choroby	107
	Kapavka, Lues - syphilis	107
	Granuloma venereum, Lymphogranuloma inguinale	109
11.5	Tuberkulóza ženských pohlavních orgánů	109
11.6	Vzácné formy zánětů ženských pohlavních orgánů	111
11.7	Parazitární onemocnění v oblasti ženských rodidel	111
11.8	AIDS - syndrom získaného defektu imunity	112
12.	DYSTROFIE A PREKANCERÓZY RODIDEL	113
12.1	Dystrofie vulvy, prekancerózy vulvy	113
12.2	Dystrofie pochvy, prekancerózy pochvy	115
12.3	Prekancerózy děložního hrdla	115
12.4	Prekancerózy endometria	118
12.5	Prekancerózy ovarií	118
12.6	Dysplazie a prekancerózy mléčné žlázy	119
13.	NÁDORY ŽENSKÝCH POHLAVNÍCH ORGÁNŮ	120
13.1	Novotvary vulvy	120

13.1.1	Nepravé nádory - pseudotumory	120
13.1.2	Benigní novotvary vulvy	120
13.1.3	Maligní novotvary vulvy	121
13.1.4	Sekundární nádory vulvy	122
13.2	Novotvary pochvy	122
13.2.1	Nepravé nádory - pseudotumory	122
13.2.2	Benigní novotvary pochvy	123
13.2.3	Maligní nádory pochvy	123
13.2.4	Tumory sekundární, metastatické	124
13.3	Novotvary děložního hrdla	124
13.3.1	Nepravé nádory	124
13.3.2	Benigní nádory děložního hrdla	124
13.3.3	Maligní nádory děložního hrdla	125
13.3.4	Sekundární tumory děložního hrdla	127
13.4	Nádory děložního těla	127
13.4.1	Nepravé nádory děložního těla	127
13.4.2	Benigní novotvary dělohy	128
13.4.3	Maligní nádory dělohy	129
13.4.4	Sekundární maligní novotvary dělohy	131
13.5	Nádory vejcovodů	132
13.5.1	Nepravé nádory vejcovodů	132
13.5.2	Benigní nádory vejcovodů	132
13.5.3	Maligní nádory vejcovodů	132
13.5.4	Sekundární tumory vejcovodů	133
13.6	Nádory vaječníků	133
13.6.1	Nepravé nádory vaječníků	133
13.6.2	Benigní nádory vaječníků	134
13.6.3	Maligní nádory vaječníků	134
	13.6.2/3.1 Nádory epiteliální	134
	13.6.2/3.2 Nádory mesenchymální	136
	13.6.2/3.3 Nádory z buněk lipoidních	137
	13.6.2/3.4 Nádory ze zárodečných (germinálních) buněk	137
	13.6.2/3.5 Gonadoblastomy	138
	13.6.2/3.6 Neklasifikovatelné ovariální tumory	138
13.6.4	Sekundární nádory vaječníků	138
13.6.5	Komplikace ovariálních nádorů	138
13.6.6	Klinika a diagnostika ovariálních nádorů	139
13.6.7	Léčení ovariálních nádorů	140
13.7	Tumory děložních vazů	140
13.8	Preperitoneální a retroperitoneální pánevní tumory	141
14.	CHOROBY MLÉČNÉ ŽLÁZY	142
14.1	Vývojové anomalie	142
14.2	Záněty mléčné žlázy - mastitis	142
14.3	Dysplazie mléčné žlázy	143
14.4	Nádory mléčné žlázy	143
	14.4.1 Benigní nádory mléčné žlázy	143
	14.4.2 Prekancerózy mléčné žlázy	144
	14.4.3 Maligní nádory mléčné žlázy	144
14.5	Ostatní onemocnění mléčné žlázy	145

15. GYNEKOLOGIE DĚTÍ A DOSPÍVAJÍCÍCH	146
15.1 Gynekologická onemocnění v dětském věku	146
15.1.1 Vývojové vady pohlavních orgánů	146
15.1.2 Záněty dětských pohlavních orgánů	146
15.1.3 Cizí těleso v pochvě	147
15.1.4 Pubertas precox	148
15.1.5 Pubertas tarda	148
15.1.6 Novotvary pohlavních orgánů v dětském věku a v adoles- cenci	148
15.1.7 Synechia vulvae	150
15.1.8 Poranění dětských rodidel	150
16. GYNEKOLOGICKÁ UROLOGIE	151
16.1 Vrozené vývojové vady močových cest	151
16.2 Poruchy vyprazdňování močového měchýře	152
16.2.1 Retentio urinae	152
16.2.2 Incontinentia urinae	153
16.3 Močové píštěle	154
16.4 Infekce močových cest	155
16.5 Nádory dolních močových cest	155
16.6 Ostatní urologická onemocnění	156
17. NÁHLÉ PŘÍHODY GYNEKOLOGICKÉ	157
17.1 Poranění rodidel	157
17.2 Náhlé příhody kolikovitě	158
17.3 Náhlé příhody ileózní	159
17.4 Náhlé příhody zánětlivé	160
17.5 Náhlé příhody smíšené	160
18. GYNEKOLOGICKÉ OPERACE	162
18.1 Předoperační příprava	162
18.2 Premedikace a anestezie	163
18.3 Pooperační ošetřování	163
18.4 Indikace gynekologických operací	164
18.4.1 Nepravidelnosti a choroby zevních rodidel	164
18.4.2 Nepravidelnosti a choroby pochvy	164
18.4.3 Choroby děložního hrdla	165
18.4.4 Nepravidelnosti a choroby děložního těla	165
18.4.5 Operace pro sestup a deviaci rodidel	165
18.4.6 Operace na vaječnicích a vejcovodech	166
18.4.7 Operace urologické	167
18.4.8 Některé ostatní gynekologické operace	168
18.4.9 Operace diagnostické	168